

N:o 4.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående beredande af lånemedel till utveckling af statens telefonväsende; gifven Stockholms slott den 31 december 1895.

Under återopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för denna dag vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att bemyndiga riksgäldskontoret att tillhandahålla telegrafstyrelsen, för fortsatt utveckling af statens telefonväsende, ett lånebelopp af sjuhundrafemtio tusen kronor, att, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Kongl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jemte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom berörda belopp öfverlemnande till telegrafstyrelsen riksgäldskontoret förorsakas, inom tolf år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel dertill lemna tillgång, dock så att dylika afbetalningar böra en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

OSCAR.

Claës Wersäll.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 31 december
1895.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve DOUGLAS,
Statsråden: friherre ÅKERHIELM,
ÖSTERGREN,
GROLL,
WIKBLAD,
GILLJAM,
friherre RAPPE,
CHRISTERSON,
WERSÄLL.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wersäll anförde i underdånighet:

I underdånig skrifvelse den 3 innevarande december har telegrafstyrelsen gjort framställning om anvisande af ytterligare lånemedel till utveckling af statens telefonväsende.

Telegrafstyrelsen har dervid till en början redogjort för användandet af det utaf innevarande års Riksdag för ändamålet anvisade lånebelopp af sjuhundrafemtio tusen kronor, hvilket belopp till största delen användts eller vore till återstående delar afsedt att användas sålunda, nemligen

enligt nådiga brefvet den 14 juni 1895:

till inköp och ombyggnad af		
Ramsbergs och Löa telefonföreningars telefontät jemte tillhörande förbindelseledningar till Linde	kronor	6,000: —
Näsby telefonförenings telefontät jemte tillhörande förbindelseledningar till Örebro	„	4,000: —
Kils telefontförenings telefontät jemte tillhörande förbindelseledning till Örebro.....	„	4,000: —
Linköpings telefonförenings telefontät	„	50,000: —
till inköp af		
Vermlands telefonförenings telefonledningar från Kristinehamn till Karlstad, Filipstad och Karlskoga	„	6,500: —
till ombyggnad af telefontäten i		
Gamleby, Almvik, Öfverrum, Vestra Ed och Loftahammar jemte tillhörande förbindelseledningar	„	20,000: —
Vimmerby, Hultsfred, Tuna, Målilla och Solstadström jemte tillhörande förbindelseledningar ...	„	26,000: —
Vretstorp med förbindelseledning till Örebro	„	8,000: —
Boxholm med förbindelseledning till Mjölby	„	3,500: —
till anläggning af telefontät i		
Motala	„	20,000: —
Mönsterås med förbindelseledning till Oskarshamn	„	8,000: —
Elfängen—Lödöse och Upphärad med förbindelseledning till Göteborg.....	„	8,000: —
till anläggning af följande förbindelseledningar:		
Stockholm—Norrköping	„	14,000: —
Stockholm—Södertelje	„	3,000: —
Stockholm—Upsala, två ledningar, ...	„	8,000: —
Stockholm—Rotebro	„	2,000: —
Upsala—Norrstelje.....	„	5,000: —
Upsala—Sala.....	„	3,000: —
Gefle—Söderhamn	„	7,000: —
Norrköping—Linköping, två ledningar, ...	„	9,000: —
Norrköping—Söderköping	„	1,000: —
Linköping—Nässjö	„	25,000: —
Nässjö—Hultsfred.....	„	9,000: —
Hultsfred—Tuna, två ledningar, ...	„	5,000: —
Helsingborg—Hessleholm—Kristianstad.....	„	7,500: —

Transport kronor 262,500: —

	Transport kronor	262,500: —	
Lund—Hörby	”	4,000: —	
Löberöd—Sjöbo—Tomelilla	”	4,000: —	
Göteborg—Marstrand	”	8,000: —	
Göteborg—Trollhättan	”	4,000: —	
Borås—Varberg	”	13,000: —	
Vingåker—Kilsmo	”	2,000: —	
Karlstad—Kristinehamn	”	2,500: —	
till utvidgning af telefontäten i			
Stockholm	”	125,000: —	
Göteborg	”	75,000: —	500,000: —

enligt nådiga brefvet den 15 november 1895:

till inköp och ombyggnad af			
telefontäten i Vara, Grästorps, Håkan-			
torps, Ulfstorp, Russelbacka, Hjerpås,			
Vedum och Lekåsa med tillhö-			
rande förbindelseledningar	kronor	22,000: —	
Nora telefonförenings telefontät med			
tillhörande förbindelseledningar ...	”	17,000: —	
Grythyttedens telefonförenings tele-			
fontät med tillhörande förbindelse-			
ledningar	”	10,000: —	
till anläggning af telefontät i			
Karleby med förbindelseledningar till			
Enköping och Altuna	”	4,500: —	
Billsta, Sorunda och Fällnäs med för-			
bindelseledning till Stockholm	”	8,500: —	
Mörkö med förbindelseledning till			
Pilkrog	”	2,500: —	
Bergsbrunna, Vänge, Åland, Hagby,			
Åkerby och Jumkil med förbindelse-			
ledningar till Upsala	”	10,000: —	
Tierp med förbindelseledningar till			
Gefle och Upsala	”	7,000: —	
Husby, Skedevi, Långshyttan och			
Hagelnsås med förbindelselednin-			
gar till Falun och Hedemora	”	16,000: —	
	Transport kronor	97,500: —	500,000: —

	Transport kronor	97,500: —	500,000: —
Nerikes-Jerle med förbindelseledning till Örebro	„	2,000: —	
Sörby med förbindelseledning till Falköping	„	1,000: —	
Brandstorp med förbindelseledning till Tidaholm	„	1,500: —	
Thamstorp och Tun med förbindelseledningar till Grästorp	„	1,500: —	
Norrahammar och Smålands-Taberg med förbindelseledning till Jönköping	„	2,500: —	
Sandsjö med förbindelseledning till Nässjö	„	1,800: —	
Mörlunda med förbindelseledning till Målilla	„	1,500: —	
Ryssby med förbindelseledning till Vislanda	„	1,500: —	
Öllsjö, Önnestad och Vinslöf med förbindelseledningar till Kristianstad	„	2,800: —	
Sösdala med förbindelseledning till Tjörnarps	„	500: —	
Brösarp och Kivik med förbindelseledning till Tomelilla	„	3,700: —	
Klagstorp med förbindelseledning till Anderslöf	„	1,500: —	
Flädie med förbindelseledning till Malmö	„	500: —	
Kattarp med förbindelseledning till Ödåkra	„	500: —	
till anläggning af följande förbindelseledningar:			
Falun—Smedjebacken—Kopparberg	„	16,000: —	
Vesterås—Dingtuna	„	600: —	
Vallentuna—Lindholmen	„	1,000: —	
Enköping—Grillby	„	900: —	
Nyköping—Oxelösund	„	1,100: —	
Hallsberg—Vretstorp	„	1,000: —	
	Transport kronor	140,900: —	500,000: —

	Transport kronor	140,900: —	500,000: —
Uddevalla—Venersborg	„	1,900: —	
Landskrona—Eslöf—Löberöd	„	3,000: —	
Lund—Eslöf—Hör	„	3,000: —	
Svedala—Skurup	„	1,200: —	
till utvidgning af telefonnäten i			
Stockholm	„	50,000: —	
Göteborg	„	50,000: —	250,000: —
			<hr/> Summa kronor 750,000: —

Telegrafstyrelsen har vidare anfört, hurusom af den lemnade redogörelsen framginge, ej mindre att berörda lånemedel blifvit i likhet med de lånemedel, som förut af Riksdagen anvisats till utveckling af statens telefonväsende, använda till inköp af enskilda enkeltrådiga telefonnät och dessas ombyggnad till dubbeltrådiga samt till anläggning af nya nät och förbindelseledningar äfvensom till utvidgning af förut varande lokalnät, än ock att statens telefonväsende under år 1895 utvecklats sig ganska betydligt.

På grund af dels redan träffade aftal, dels inkomna framställningar om anläggning genom telegrafverkets försorg af telefonförbindelser och öfverlåtelse till staten af enskilda telefonnät och desamma förbindande, efter ombyggnad till dubbeltrådiga, med rikstelefonnätet vore telegrafstyrelsen förvissad derom, att utvidgningen af statens telefonväsende skulle äfven under år 1896 blifva af betydande omfattning.

De statistiska uppgifterna rörande trafiken å telegrafverkets förbindelseledningar gåfve vid handen, att en stor del af dessa ledningar vore så starkt trafikerade, att å desamma icke kunde beredas tillfälle för utväxling af flera samtal. Det vore sålunda en oafvislig pligt för telegrafverket att, i den mån erforderliga medel därför kunde erhållas, anlägga jemnsides med de lokala nätens utvidgning de för den på grund häraf växande trafiken behöfliga förbindelseledningar, för så vidt tillräcklig inkomst kunde å desamma motses i och för behöflig förräntning och amortering af kostnaderna för desamma anläggning och underhåll.

Då emellertid de vinstmedel, telefonrörelsen lemnade, för närvarande vore otillräckliga för telefonväsendets utveckling på angifvet sätt, såge sig telegrafstyrelsen nödsakad att göra underdånig framställning att för detta ändamål äfven under loppet af år 1896 erhålla lånemedel till enahanda belopp, som af senaste Riksdag anvisades för innevarande år.

De redan kända inköp och anläggningar, för hvilka under nästkommande år lånemedel borde anvisas, vore:

inköp och ombyggnad af		
telefonnätet i Eksjö	kronor	15,000:—
telefonnätet i Valdemarsvik med tillhörande förbindelseledningar	„	14,000:—
telefonnäten i Gusum, Ringarum, Sjögerum, Gryt och Hornsberg med tillhörande förbindelseledningar	„	23,000:—
anläggning af följande förbindelseledningar:		
Göteborg—Karlstad	„	97,000:—
Stockholm—Eskilstuna	„	16,000:—
Jönköping—Sköfde	„	12,000:—
Nässjö—Hultsfred	„	12,000:—
Göteborg—Venersborg	„	12,000:—
Falköping—Ulricehamn	„	7,000:—
Vesterås—Kolbäck	„	1,200:—
Helsingborg—Landskrona	„	2,500:—
Malmö—Hörby	„	4,000:—
utvidgning af telefonnäten i hufvudstaden och Göteborg	„	250,000:—
utvidgning af rikstelefonnätet i öfrigt	„	250,000:—
	tillsammans kronor	715,700:—

På grund af det sålunda anförda har telegrafstyrelsen hemställt, att Eders Kongl. Maj:t täcktes bereda telegrafverket utväg att för fortsatt utveckling af statens telefonväsende erhålla ytterligare lån till belopp af 750,000 kronor för år 1896, att i mån af behof och efter Eders Kongl. Maj:ts pröfning ställas till telegrafstyrelsens förfogande med skyldighet för telegrafverket att derå erlægga ränta och göra afbetalningar, på sätt Eders Kongl. Maj:t kunde finna godt föreskrifva.

Nedanstående tablå utvisar de lån, telegrafstyrelsen hittills erhållit för telefonväsendet och derå gjorda afbetalningar:

Erhållna lån från statskontoret:

enligt nådiga breffen den 10 juni 1881 och den 6 mars 1883	kronor	200,000:—
” ” brefvet ” 23 januari 1885	”	100,000:—
” ” ” ” 13 april 1886	”	300,000:—
” ” ” ” 4 maj 1888	”	230,000:—
” ” ” ” 10 oktober 1890	”	600,000:—
	Summa kronor	1,430,000:—

Kapitalafbetalningar derå:

år 1883	kronor	14,000:—
” 1884	”	20,000:—
” 1885	”	24,000:—
” 1886	”	30,000:—
” 1887	”	45,000:—
” 1888	”	45,000:—
” 1889	”	45,000:—
” 1890	”	45,000:—
” 1891	”	60,000:—
” 1892	”	86,000:—
” 1893	”	70,000:—
” 1894	”	71,000:—
” 1895	”	60,000:—
	Återstod kronor	815,000:—

Erhållna lån från riksgäldskontoret:

enligt 1891 års riksdags beslut	kronor	1,000,000:—
” 1892 ” ” ”	”	1,000,000:—
” 1893 ” ” ”	”	1,000,000:—
” 1894 ” ” ”	”	750,000:—
” 1895 ” ” ”	”	750,000:—
	Summa kronor	4,500,000:—

Kapitalafbetalningar derå:

år 1893	kronor	50,000:—
” 1894	”	150,000:—
” 1895	”	250,000:—
	Återstod kronor	4,050,000:—

Beträffande telefonväsendets utveckling under de senaste fem åren tillåter jag mig meddela följande uppgifter:

	Telefonlednins- garnes längd i km.	Antal apparater.	Brutto- inkomst.	Drift- och underhålls- kostnad.
1891	22,763,7	10,294	kr. 744,983: —	kr. 486,684: —
1892	29,528,5	12,559	„ 1,099,073: —	„ 633,256: —
1893	39,225,4	15,971	„ 1,357,941: —	„ 706,392: —
1894	46,831,9	19,083	„ 1,643,987: —	„ 784,671: —
1895 omkring	55,000,0 omkring	22,100 omkring	„ 1,920,000: — omkring	„ 960,000: —

Då telegrafstyrelsens nu gjorda framställning om erhållande af ytterligare lånemedel till utveckling af statens telefonväsende synes mig, på de skäl telegrafstyrelsen anført, böra vinna bifall, hemställer jag, att Eders Kongl. Maj:t täcktes i nådig proposition föreslå Riksdagen att bemyndiga riksgäldskontoret att tillhandahålla telegrafstyrelsen, för fortsatt utveckling af statens telefonväsende, ett lånebelopp af sjuhundrafemtio tusen kronor, att, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Eders Kongl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jemte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom berörda belopps öfverlemnande till telegrafstyrelsen riksgäldskontoret förorsakas, inom tolf år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel dertill lemna tillgång, dock så att dylika afbetalningar böra en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas.

Hvad föredragande departementschefen sålunda yttrat och hemställt, deruti statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen gilla och bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:
Adolf von Hofsten.